

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Liikenteen verotuksen uudistamista selvittäneen työryhmän loppuraportti

Liikenneverotyöryhmä 18.5.2021

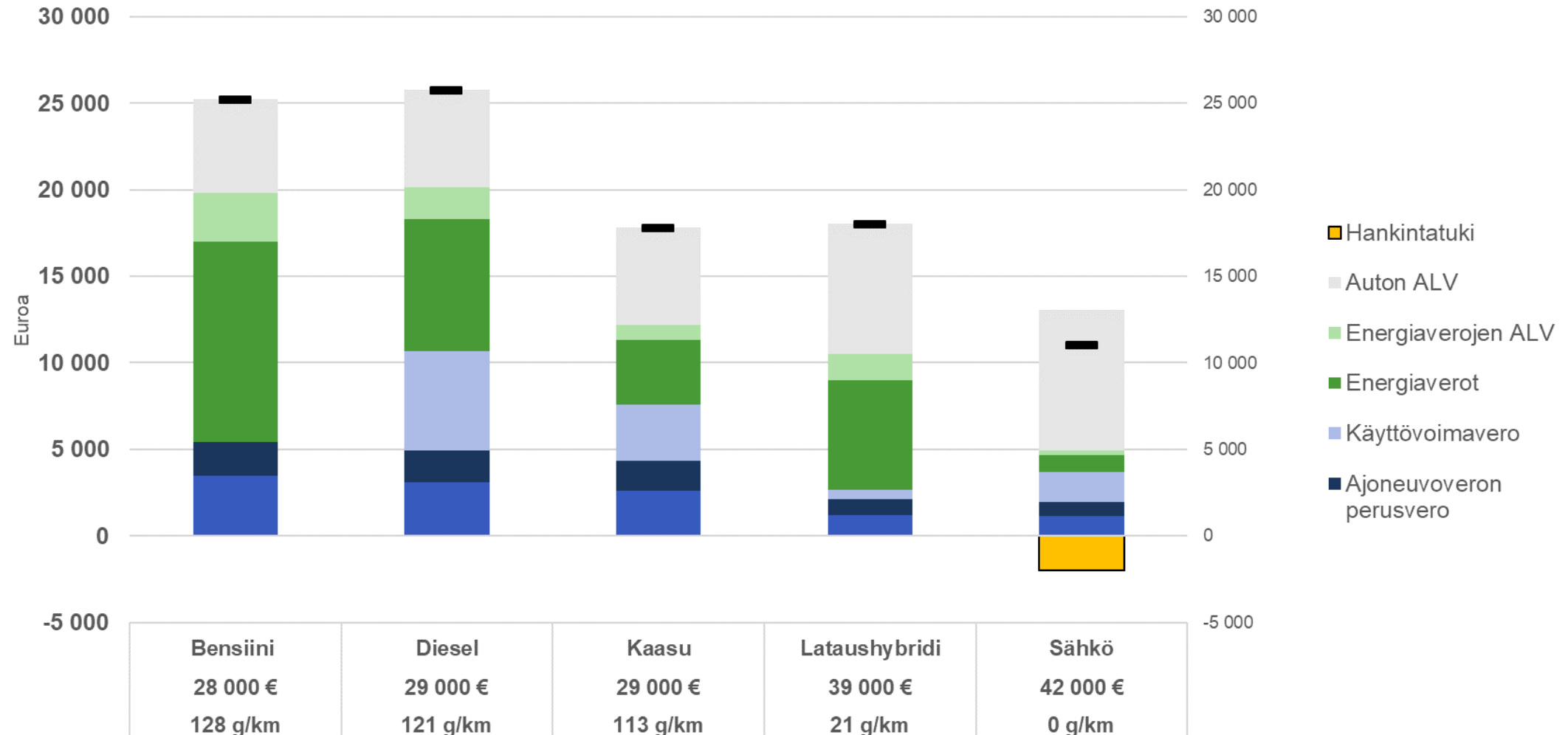
Työryhmän tausta pohjautuu hallitusohjelmaan

- Työryhmän tehtävänä oli arvioida liikenteen nykyisen verojärjestelmän sekä muiden verokeinojen toimivuutta ja vaikutuksia ilmastotavoitteiden ja valtiontalouden kannalta.
- Toimikausi 1.9. 2019 - 19.5. 2021
- Väliraportti työsuhde-etujen tuloverotuksen käyttämisestä päästöohjauskeinona valmistui keväällä 2020.
- Loppuraportin valmistelussa keskeistä on ollut päästövähennystoimien kustannustehokkuus.
  - Lisäksi vaikutuksia on tarkasteltu alueellisen kohdentumisen ja tulonjakovaikutusten näkökulmasta sekä taloudellisten vaikutusten kannalta.

Arvio verojärjestelmän nykyisestä päästöohjauksesta

Verotuksen päästöohjaus on jo varsin voimakasta

Liikenteen verot 15 vuodelta 17 000km vuotuisella ajosuoritteella

Polttoainevero on selvästi tehokkain päästöohjauskeino

- Liikenteen verot (polttoainevero, autovero ja ajoneuvovero) pohjautuvat keskeisiltä osin energian tai CO₂ -päästöjen verottamiseen, mutta verojen tehokkuus päästöohjauskeinoina vaihtelee.
- Polttoaineverolla voidaan vaikuttaa liikkumisen määrään ja kulutapoihin sekä ajoneuvojen käyttövoimiin ja niiden energiatehokkuuteen.
- Auto- ja ajoneuvoveroilla ei vaikuteta suoraan autoilijoiden polttoaineen kulutukseen ja siten päästöjä koskeviin valintoihin.
  - Autoverolla voidaan kuitenkin korjata sitä, etteivät kuluttajat ota auton käyttövoiman ja energiatehokkuuden valinnassa täysimääräisesti huomioon tulevia verokustannuksia.
  - Auton hankinnan ohjaus ajoneuvoverolla edellyttää selvästi korkeampaa verorasitusta.

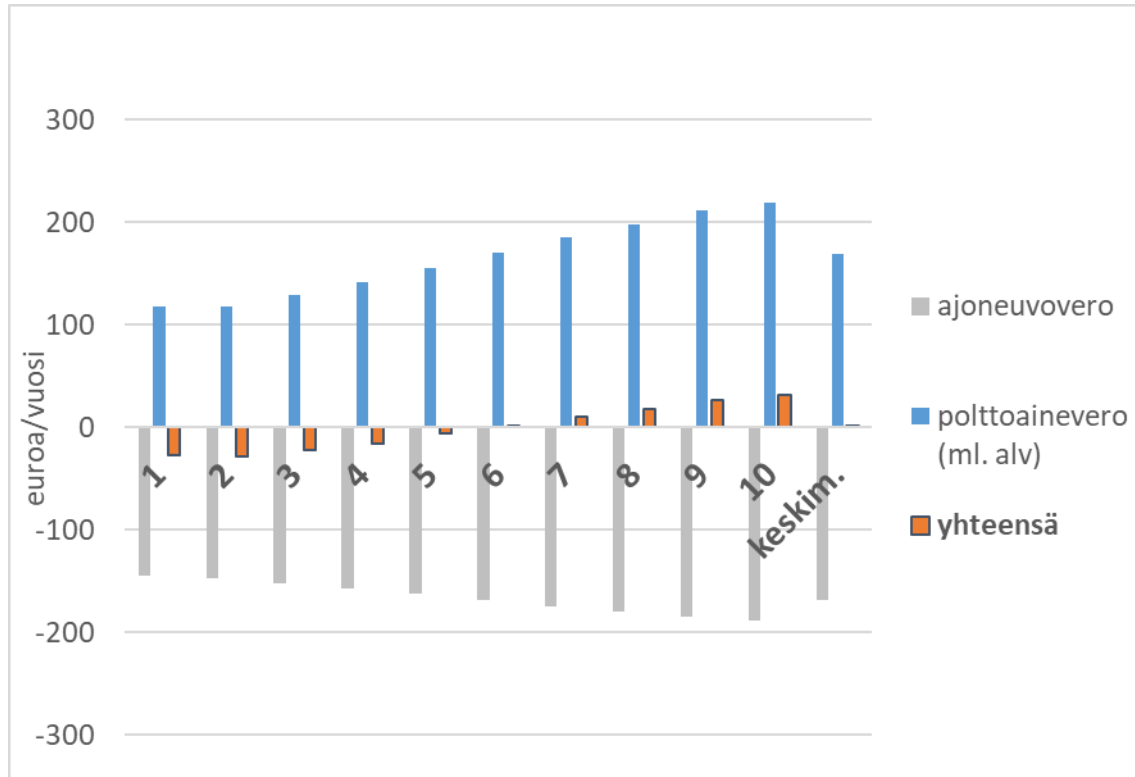
Työryhmän ehdotukset päästöohjauksen tehostamiseksi

Vero-ohjauksen siirto ajoneuvoveron perusverosta polttoaineveroon

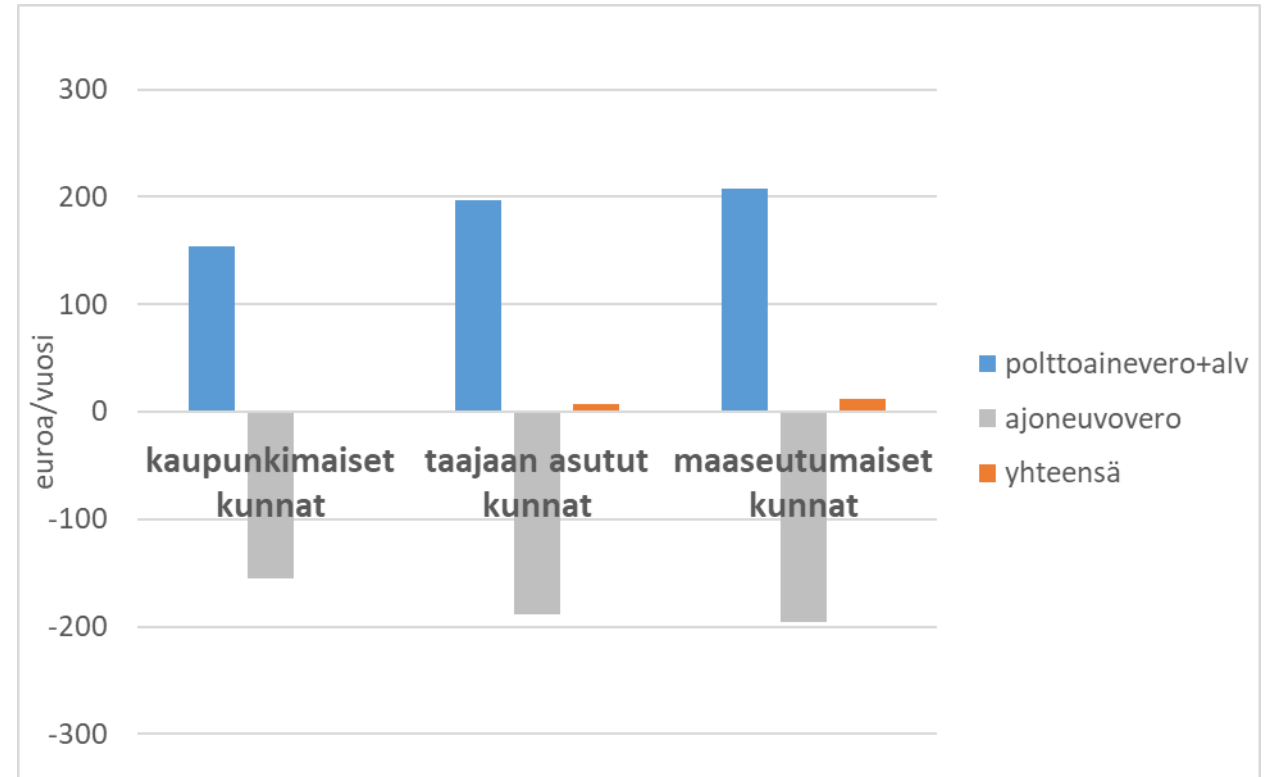
- Vero-ohjausta siirrettäisiin polttoaineveroon keventämällä ajoneuvoveron perusveron päästöporrastusta
  - Polttoaineveron korotus: bensiini + 10 snt/l ja diesel + 11 snt/l
  - Ajoneuvoveron alennus keskimääräisellä autolla: -110 euroa / vuosi
- Päästöohjaus kasvaisi, koska polttoainevero vaikuttaa enemmän kuluttajien polttoaineen kulutusta koskeviin päätöksiin ja käyttäytymisvaikutukset kohdentuvat eniten päästöjä tuottaviin autoilijoihin.

Muutos ei lisäisi keskimäärin kotitalouksien verorasitusta

Vaikutus autollisten kotitalouksien verorasitukseen eri tulokymmenyksissä

Vaikutus autollisten kotitalouksien verorasitukseen kaupunkimaisissa, taajaan asutuissa ja maaseutumaisissa kunnissa

Verohjauksen siirto sähköautojen ajoneuvoverosta autoveroon

- Sähköautojen autoveroa alennettaisiin ja niiden perusveroa korotettaisiin siten, että autoveron alennusta vastaava verotuotto kertyisi ajoneuvoveron korotuksen myötä auton käyttöiän aikana.

Täyssähköautot

- Autovero keskimäärin –900 euroa
- Ajoneuvoveron perusvero +60 euroa

Lataushybridit

- Autovero keskimäärin –300 euroa
- Ajoneuvoveron perusvero keskimäärin +10 euroa

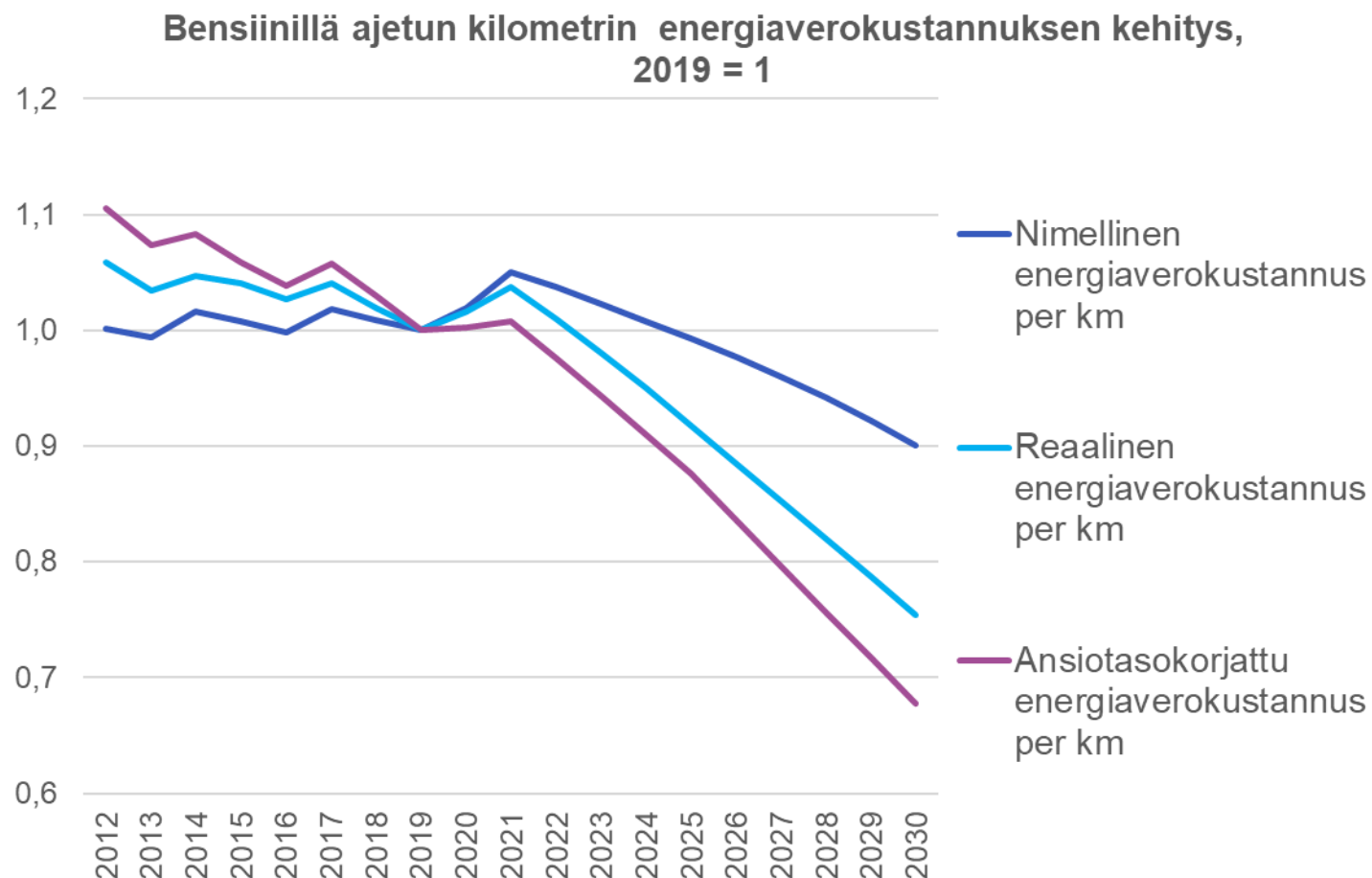
- Hankintakannustin kasvaisi, koska kuluttajille ostopäätöksen kannalta hankintahinta on merkittävämpi kuin pitkän aikavälin käyttökustannukset.
  - Täyssähköautojen määrän arvioidaan kasvavan vuoteen 2030 kumulatiivisesti 2 300 ja lataushybridien 1 900 verrattuna 600 000 sähköauton perusennusteeseen.

Päästöohjausta heikentävien verotukien vähentäminen

- Dieselpolttoaineen ja liikenteessä käytettävän kaasun alennettujen verokantojen poistaminen lisäisi kannustimia liikenteen sähköistymiseen.
  - Tämä voitaisiin toteuttaa vaiheittain esimerkiksi 2035 mennessä.
- Dieselin alennetun verokannan asteittainen poistaminen nostaisi verotasoä nimellisesti n. 26 snt/l.
- Dieselin käyttövoimaveron asteittaisen poistamisen takia muutos ei lisäisi keskimäärin yksityisautoilun verorasitusta.
- Vaiheittain toteutettuna vaikutuksia kilpailukykyyn ja työllisyyteen voidaan pitää maltillisina ja tarvittaessa niitä voitaisiin lieventää alentamalla muuta verotusta.
  - Jos tästä huolimatta erityisesti raskaan liikenteen kustannusten nousua pidettäisiin ongelmallisena, olisi sitä nykyisen energiaverodirektiivin mukaan mahdollista kompensoida dieselin veronpalautuksella (väh.7,5 t. kuorma-autot sekä linja-autot).

Päästöohjauksen ylläpitäminen ja lisääminen

- Polttomoottoriautoilun keskimääräinen verorasitus on alentunut ja jatkaa alenemista yleisen hinta- ja tulotason sekä polttoainetehokkuuden kehityksen takia.
- Polttoaineverotasoja tulisi korottaa vuosittain yleisen hintatason ja polttoainetehokkuuden kehittymisen mukaan:
  - Verorasitus kilometriä kohden pysyisi ennallaan, vaikka laskisi yhä suhteessa tulojen kehitykseen.

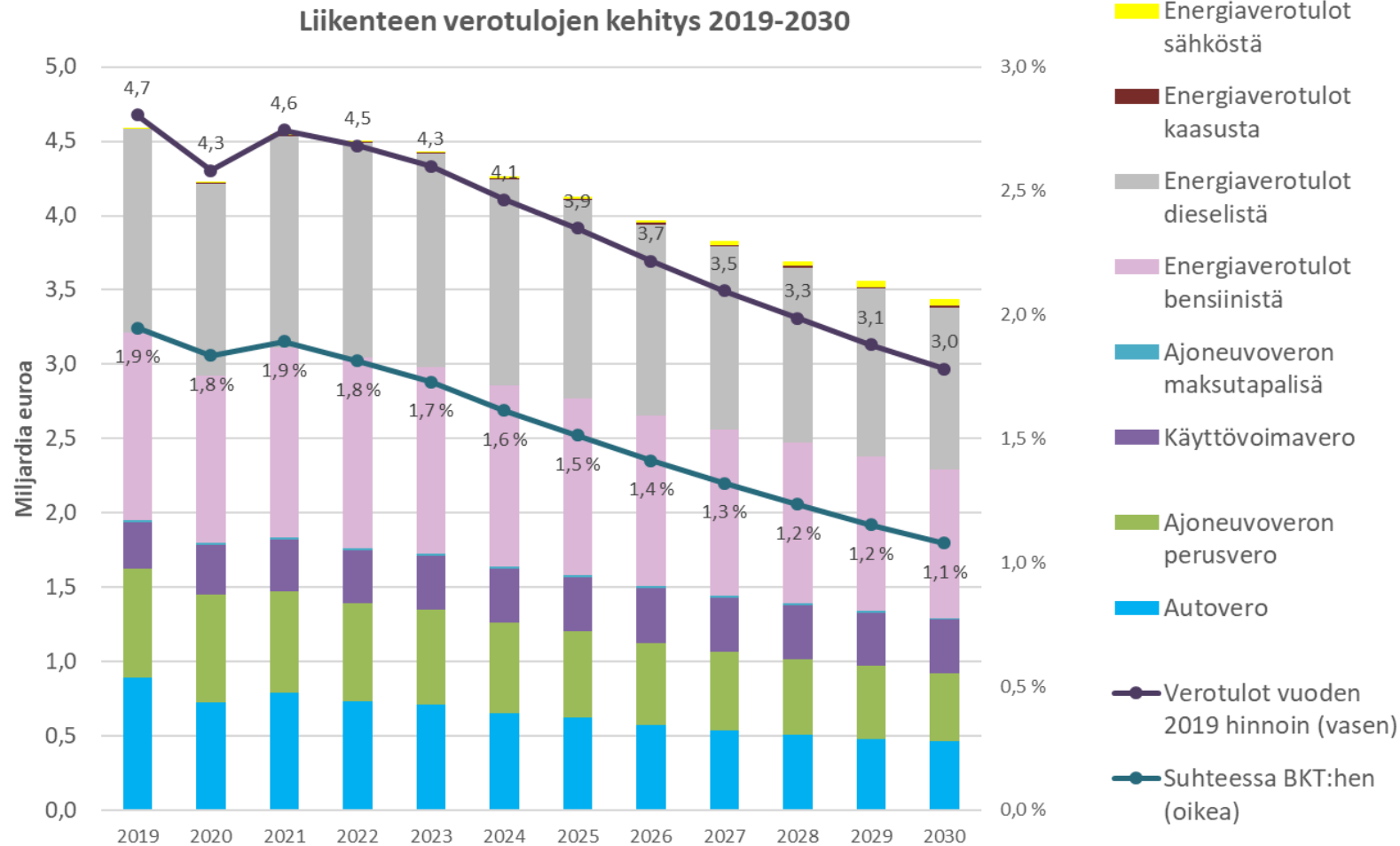

Työryhmän ehdotuksilla arviolta 0,4 - 2,3 Mt CO₂-vähenemä

Työryhmän ehdotus	Staattinen kustannusvaikutus	Päästövaikutus 2030
○ Vero-ohjaus ajoneuvoveron perusverosta polttoaineveroon	<ul style="list-style-type: none"> • Neutraali kotitalouksille • Hyötyliikenne +170 milj. euroa ilman kompensatiota	0,1-0,5 Mt ilman kompensatiota
○ Sähköautojen vero-ohjaus ajoneuvoveron perusverosta autoveroon	<ul style="list-style-type: none"> • Neutraali pitkällä aikavälillä	0,01-0,03 Mt
○ Dieselin verotuen ja käyttövoimaveron vaiheittainen poistaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Neutraali kotitalouksille • Hyötyliikenne +340 milj. euroa ilman kompensatiota	0,1-0,9 Mt ilman kompensatiota
○ Liikenteessä käytettävän kaasun verotuen vaiheittainen poistaminen	<ul style="list-style-type: none"> • +16 milj. euroa	Riippuu hyötyliikenteen sähköistymisen nopeudesta.
○ Polttoaineveron indeksitarkistukset	<ul style="list-style-type: none"> • +120 milj. euroa /vuosi	0,2–0,9 Mt

Työryhmän ehdotukset Verotulojen turvaamiseksi

Liikenteen verot alenevat nimellisesti 1,1 mrd. ja reaalisesti 1,7 mrd. 2019-2030

Verotuotot alenevat sähköautojen ja biopolttoaineiden käytön yleistyessä sekä energiatehokkuuden parantuessa.

Nykyisellä CO2-päästöihin perustuvalla verotuksella verotuottojen alenemaa voidaan korvata melko rajallisesti:

Ehdotettu indeksitarkistus lisääisi verotuloja reaalisesti n. 0,2 mrd., kun reaalin alenema on n. 0,8 mrd. 2025 mennessä.

Fiskaalinen ajoneuvoverotus

- Vaikka ajoneuvovero ei ole päästöohjauksessa tehokas ohjauskeino, sillä voi olla merkitystä puhtaasti valtiontaloudellisena verona.
- Ajoneuvovero on hallinnollisesti tehokas ja yksinkertainen tapa kerätä verotuloja.
  - Sähköautoilun alhaisista kustannuksista mahdollisesti aiheutuva liikennesuoritteiden kasvu voi edellyttää uusia keinoja.
- Jos liikenteeltä halutaan edelleen 2030 kerätä reaalisesti sama määrä veroja kuin 2019, tarkoittaisi se henkilö- ja pakettiautoille n. 500 euron korotusta ajoneuvoveroon.
  - Staattisesti tarkasteltuna ajoneuvoveron osuuden kasvu voisi hieman lisätä pienempituloisten autoilijoiden suhteellista verorasitusta nykytilaan nähden.

Kilometriversotus

- Kilometriversotuksen vaikutuksia mallinnettiin tieluokan ja alueellisen porrastuksen mukaan sekä tasaverona.
  - Tieluokkiin perustuvan porrastuksen todettiin ohjaavan liikennettä alemmalle tieverkolle.
  - Alueellisella porrastuksella voidaan ottaa huomioon karkealla tasolla auton käyttötarve sekä liikenteen negatiivisia ulkoisvaikutuksia, kuten ruuhkautumista.
  - Tasasuuruinen kilometriverso edistäisi selkeimmin fiskaalisista tavoitetta.
- Paikannukseen perustuvien km-verojärjestelmien investointi- ja käyttökustannukset olisivat fiskaaliseksi veroksi suuret.
  - Kustannukset voivat olla perusteltuja, jos verolla saavutetaan hyötyjä, joita ei voida saavuttaa edullisemmin muilla keinoin kuten ruuhkamaksuilla.
- Huomattavien epävarmuuksien takia tällä hetkellä ei ole riittäviä edellytyksiä päättää km-verotukseen siirtymisestä. Aihe edellyttää jatkoselvitystyötä ja kansainvälisen kehityksen seuraamista.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

Liikenneverotyöryhmä

Valtiovarainministeriö: Markus Teräväinen (pj), Kati Jussila, Jussi Kiviluoto, Ella Luikku (siht.), Jenni Oksanen

Liikenne- ja viestintäministeriö: Saara Jääskeläinen, Niko-Matti Ronikonmäki

Työ- ja elinkeinoministeriö: Petteri Kuuva

Ympäristöministeriö: Magnus Cederlöf

Liikenne- ja viestintävirasto: Tuovi Valtonen

Verohallinto: Mika Jokinen

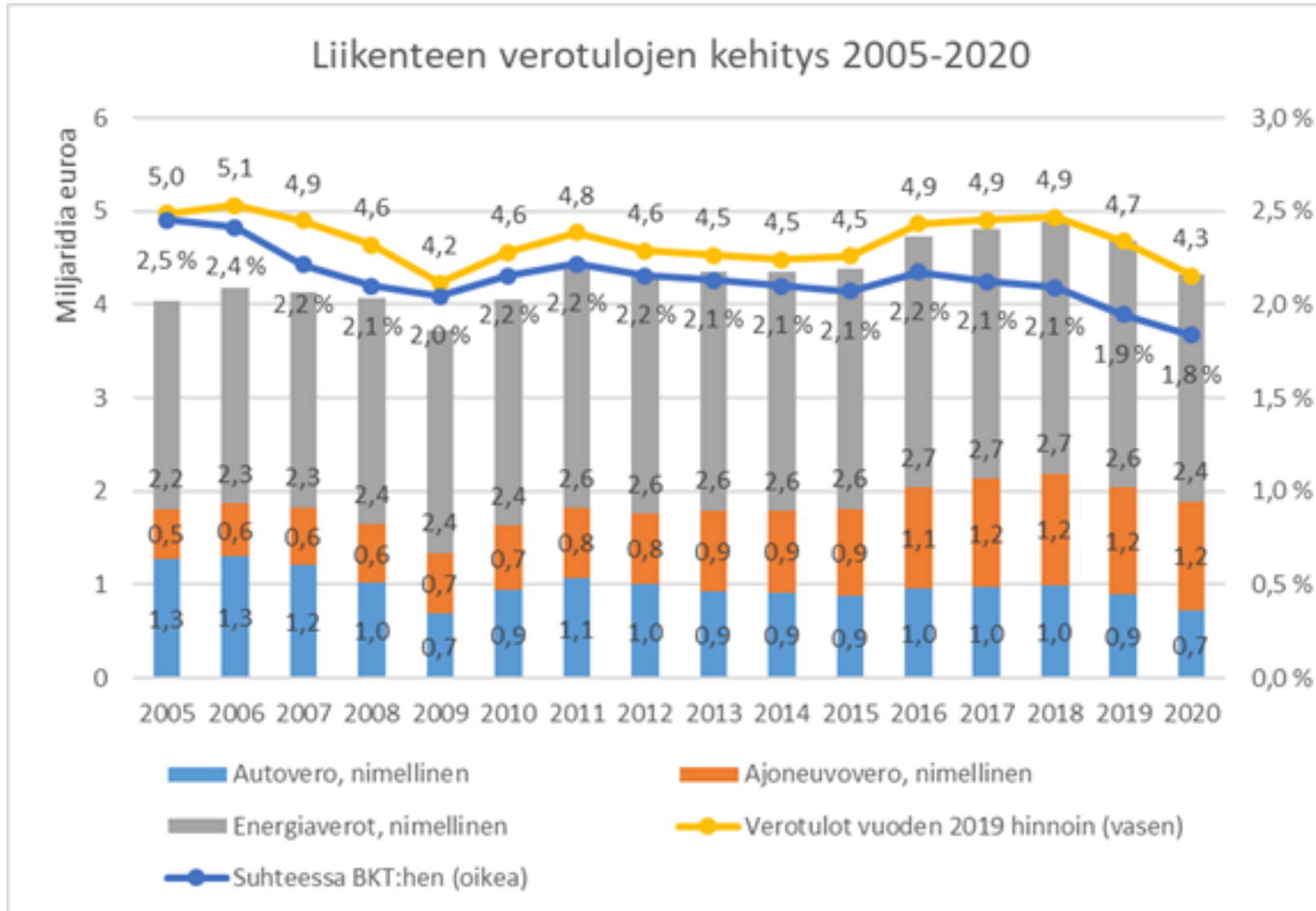

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

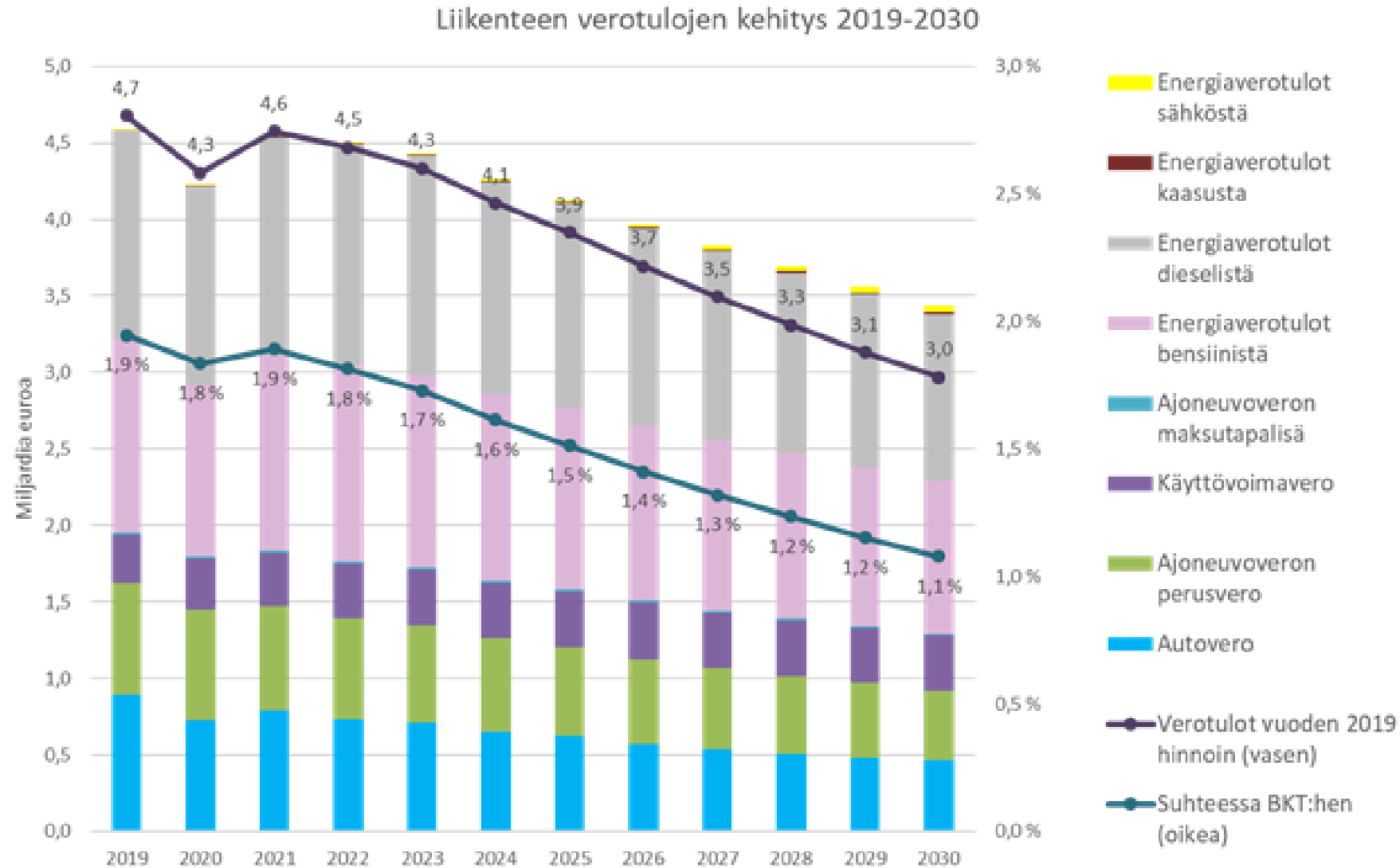
Liikenteen verotuksen tulevaisuus

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen
18.5.2021

Liikenteen verotulot 2005 – 2020

Liikenteen verotuotot 2019 – 2030

Mitä päästöverojen jälkeen?

- Haittojen verotuksen onnistuessa tarvitaan yhteiskunnallista keskustelua, miten verotuotot tulevaisuudessa kerätään
  - Liikenteen verotuottojen alenema vuosikymmenen loppuun mennessä on merkittävä valtiontalouden näkökulmasta
    - Liikenteen päästöjen vähentyessä ja liikenteen sähköistyessä polttoaineverotus kohdistuu yhä pienemmälle joukolle
  - Miten verotuottojen pudotus katetaan alueellisesti ja sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla ja samalla yritysten kilpailukyky turvaten?
- Polttoaineveroa ei olla tällä vaalikaudella kiristämässä jo tehtyjen päätösten lisäksi.

Jatkotyöt

- Selvitys kilometriperusteisen verokokeilun toimeenpanosta
- Selvitys 100-prosenttisten biopolttoaineiden verottomuudesta ja poistamisesta jakelovelvoitteesta
  - 100-prosenttisen biopolttoaineen käyttö lisääisi biopolttoaineiden osuutta
    - Jakelovelvoite täytettävä muutoin
  - Vaatii EU-notifikaation

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!